



Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**DRET I ÈTICA DE LA
COMUNICACIÓ I LA
INFORMACIÓ**

Coordinació: BERGÉS SAURA, LAURA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	DRET I ÈTICA DE LA COMUNICACIÓ I LA INFORMACIÓ			
Codi	101937			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Comunicació i Periodisme Audiovisuals	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	7,5			
Grups	1GG			
Crèdits teòrics	0			
Crèdits pràctics	0			
Coordinació	BERGÉS SAURA, LAURA			
Departament/s	FILOLOGIA CATALANA I COMUNICACIÓ			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores presencials: 72 Hores no presencials: 115,5			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Horari de tutoria/lloc	Dilluns-dimarts 17-18h Dimarts: 12-13h Despatx: 2.31			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BERGÉS SAURA, LAURA	lberges@filcat.udl.cat	7,5	dilluns i dimarts: 17-17.45h dimarts i dijous: 12.30-14h hores a convenir

Objectius acadèmics de l'assignatura

La professió periodística i, més en general, les professions relacionades amb la comunicació social, tenen una important incidència política, econòmica, social i cultural, que fa imprescindible interrogar-se sobre la responsabilitat dels professionals dels mitjans de comunicació i els principis ètics que inspiren el seu treball.

Aquest és l'objectiu de l'assignatura "Dret i ètica de la comunicació i la informació", on s'aborden els principis ètics que afecten la professió del periodista i comunicador, així com les diferents regulacions que se'n deriven.

L'assignatura combina la reflexió teòrica sobre l'ètica en general i l'ètica periodística i de la comunicació en particular, amb l'anàlisi de les principals regulacions que afecten la professió, i l'anàlisi de casos on es plantegen conflictes entre la pràctica periodística-comunicativa i els principis ètics, deontològics i legals que afecten aquestes professions.

Competències

Coneixement de l'ètica i de la deontològica professional i de l'ordenament jurídic de la comunicació i la informació:

- O1. Conèixer els fonaments filosòfics de l'ètica
- O2. Conèixer els principis ètics i deontològics de la informació, publicitat i altres formes de comunicació audiovisual
- O3. Conèixer les fonts i organismes d'autoregulació de la professió
- O4. Conèixer l'ordenament jurídic que afecta la professió

Capacitat d'actuació d'acord amb les normes deontològiques i de respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels drets Humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics:

- O5. Analitzar casos o actuacions de professionals de la informació i la comunicació audiovisual on es plantegin conflictes ètics, deontològics i jurídics.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1.- Introducció a l'ètica general i l'ètica professional

Ètica i filosofia. Ètica clàssica: Plató i Aristòtil. Kant i l'imperatiu categòric. Mill i la llibertat d'expressió. Habermas i l'ètica discursiva. Bauman i l'ètica postmoderna. Ètica i responsabilitat professional.

2.- Ètica i responsabilitat professional en el camp de la comunicació: periodisme, publicitat, creació audiovisual i TICS

Els valors de les professions de la comunicació. Llibertats informatives, periodisme i democràcia. Llibertat de mercat, publicitat, capitalisme i cultura. Llibertat creativa, audiovisual i cultura. Les TIC, l'ètica hacker i nous conflictes ètics. Drets personals i límits a les llibertats informatives. Altres límits a les llibertats informatives.

3.- La regulació del periodisme: l'autoregulació

Què és l'autoregulació. Els codis deontològics del periodisme. Altres codis i recomanacions: codis d'empresa i estatuts de redacció; recomanacions per al tractament de tragèdies personals; el tractament de la immigració i altres. Els organismes d'autoregulació del periodisme.

4.- La regulació del periodisme: normatives de l'estat

Les fonts de dret. Principis constitucionals. El secret professional. La clàusula de consciència. Els drets personals. El debat sobre la regulació de la professió periodística: estatut professional i drets laborals.

5.- La publicitat

Ètica i responsabilitat professional en la publicitat. L'autoregulació de la publicitat: el codi de conducta publicitari, altres codis, organismes d'autoregulació de la publicitat. La regulació de l'estat: la Llei general de Publicitat i altres normes.

6.- L'audiovisual

Ètica i responsabilitat professional en l'audiovisual. L'autoregulació en les activitats audiovisuals. La regulació de l'estat: protecció de la infància, drets d'autor i regulació de la ràdio i televisió.

7.- Les tecnologies de la informació i la comunicació

Ètica i TICS. L'autoregulació: valors socials en l'ús de les TIC. La regulació de l'estat: llei de serveis de la societat de la informació i el comerç electrònic i altres normatives. Institucions de regulació d'internet.

Eixos metodològics de l'assignatura

activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	O*	G*	HP*	HNP*
Classe magistral (M)	Vegeu temari			40	25
Seminaris (S)	Seminaris d'anàlisi de casos i comentaris de text			10	20
Pràctiques (P)	Treball en grup			10	30
Treballs (T)	Mínim de tutories per al seguiment del treball				2.5
Tutories (Tut)	Lectures				18
Altres (AA)					
Avaluació (AV)	Vegeu taula de mecanismes d'avaluació			2	20
TOTAL	7,5 ECTS: 187.5 h			72	115.5

Sistema d'avaluació

mecanismes d'avaluació	codificació / descripció-criteris / tipologia TPD	observacions	O*	Activitat	%*

Assistència i participació (As)	Assistència activa a classe, tutories i participació en els espais virtuals (debats, recursos...):		O1,O2,O3,O4, O5	Presentació, anàlisi i debat sobre casos	5%
Taller d'avaluació (TA) (Examen)	Prova escrita	Inclou tot el temari de l'assignatura	O2, O3, O4		40%
Informes	Informes sobre les lectures Informes de pràctiques		O1		15%
			O2, O3, O5		10%
Treball	Treball en grup: anàlisi de cas		O5	Treball d'anàlisi de cas: conflictes ètics en les professions de la comunicació audiovisual. Context, actors implicats, regulació i jurisprudència, casos similars	30%
TOTAL					100

Bibliografia i recursos d'informació

Alsius, Salvador (1998) *Ètica i periodisme*. Barcelona: Pòrtic.

Aristòtil (1995) *Ètica nicomàquea ; Ètica eudèmia*. Madrid: Gredos

Aznar, Hugo (2005) *Ètica de la comunicació y nuevos retos sociales*. Barcelona: Paidós.

Azurmendi, A. (2011) *Derecho de la comunicación*. Barcelona: Bosch.

Bonete Perales, E. (coord.) (1995) *Éticas de la información y deontologías del periodismo*. Madrid: Tecnos.

Bauman, Zygmunt (2009) *Ètica posmoderna*. Madrid: Siglo XXI

Carreres, Lluís de (2008) *Las normas jurídicas de los periodistas*. Barcelona: UOC.

Habermas, J (2008) *Conciencia moral y acción comunicativa*. Madrid: Trotta.

Himanen, Pekka (2004) *La ética hacker y el espíritu de la Sociedad de la información*. Madrid: Destino.
<http://eprints.rclis.org/12851/1/pekka.pdf>

Kant, Immanuel (1984) *Fonamentació de la metafísica dels costums*. Barcelona: Laia.

Kapuscinski, Ryszard (2002) *Los cínicos no sirven para este oficio: sobre el buen periodismo*. Barcelona: Anagrama.

Mill, Stuart (1983) *Sobre la llibertat*. Barcelona: Laia.

Packard, Vance (2007) *The Hidden Persuaders. The question of morality*. Pocket Books (1957)

Pérez Fuentes, Juan Carlos (comp.) (2004) *Ética periodística. Principios, códigos deontológicos y normas complementarias*. Bilbao: UPV.

Platón (2008) *Diálogos: Protágoras, Gorgias, Menón*. Madrid: Edaf.

Rundle, M. i Conley, C. (eds.) (2007) *Ethical Implications of Emerging Technologies: a Survey*. Paris: Unesco.
<http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001499/149992e.pdf>

Tambini, D., Leonardi, D., i Marsden, C. (2007) *Codifying cyberspace: self regulation of converging media*. New York: Routledge.

Algunes webs d'interès

Codi deontològic de la professió periodística

http://www.periodistes.org/documentos_codi_deontologic

<http://www.fape.es/codigo-deontologico.htm>

ETHICS-S.DOC

Codi de Conducta publicitari i altres codis relacionats amb l'activitat publicitària

http://www.autocontrol.es/pdfs/Cod_conducta_publicitaria.pdf

<http://www.autocontrol.es/>

Especial Quaderns del CAC sobre *El tractament informatiu de les tragèdies personals*

<http://www.cac.cat/web/recerca/quaderns/hemeroteca/detall.jsp?NDg%3D&MQ%3D%3D&Jyc%3D&MTk%3D>

Código de autorregulación sobre contenidos televisivos e infancia

<http://www.tvinfancia.es/Textos/CodigoAutorregulacion/Codigo.htm>

El tractament de les migracions

<http://corresponsalsdelesmigracions.wordpress.com/>

Estatuts de redacció

<http://www.sindicatperiodistes.cat/documentos-Estatuts-de-redacci%C3%B3>

Consell de la informació de Catalunya

<http://www.periodistes.org/fcic/home.php>

Ética segura: Red de ética y periodismo

<http://www.fnpi.org/index.php?id=2558>

Project Censored

<http://www.media.cat/anuari/>

<http://www.projectcensored.org/>